

จคม.

กับการปฏิบัติภารกิจของ
ทหารมาเลเซียในแดนไทย

มานพ จิตต์ภูษา



๑



การเข้ามาปฏิบัติการของทหารมาเลเซียในเขตแดนไทย ที่มีการกล่าวถึงและวิพากษ์วิจารณ์กันมากที่สุด ก็คือการปฏิบัติการร่วมทางทหารระหว่างไทยกับมาเลเซีย เพื่อปราบปรามโจรจีนคอมมิวนิสต์ที่ปฏิบัติงานอยู่ตามพรมแดนของทั้งสองประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากข้อตกลงที่ไทยได้กระทำกับมาเลเซียในสมัยที่นายธานินทร์ กรัยวิเชียรเป็นนายกรัฐมนตรี ปรากฏว่าทั้งสองประเทศได้ทุ่มเทงบประมาณและแสนยานุภาพทางทหารในครั้งนี้อย่างมากมาย เพื่อเผด็จศึกโจรจีนคอมมิวนิสต์ให้ได้ ซึ่งสำนักข่าว เอ.พี. ได้กล่าวถึงการปฏิบัติการร่วมในครั้งนี้ว่า "เป็นสงครามที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับจากสงครามเวียดนามได้สิ้นสุดลง" และให้ความเห็นว่ายากที่จะทำนายได้ว่า จะสงบลงเมื่อใด⁽¹⁾

โจรจีนคอมมิวนิสต์ : ใคร? ทำไม่ต้องปราบ?

โจรจีนคอมมิวนิสต์ (จคม.) มีชื่อที่เป็นทางการของตัวเองว่า "กองทัพปลดแอกแห่งชาติมาลาชา" และเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบด้วยชาวจีน จึงทำให้มีชื่อเรียกกันโดยทั่วไปว่า โจรจีนคอมมิวนิสต์ เป็นกองกำลังติดอาวุธของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งมาลาชา (Communist Party of Malayan มีชื่อย่อว่า CPM.) ซึ่งจัดได้ว่าเป็นพรรคการเมืองที่เก่าแก่ที่สุดในมาลาชา⁽²⁾ โดยเริ่มจัดตั้งฝังรากฐานในคาบสมุทรมมาลาชาเป็นครั้งแรกระหว่าง พ.ศ. 2473-2484 โดยมีสมาชิกร่วมก่อตั้งพรรค 2 ส่วน คือ ส่วนหนึ่งได้แก่ชาวจีนที่ทำงานอาศัยอยู่ในมาลาชา (โดยการชักนำพาเข้าไปของอังกฤษ เพื่อให้ไปเป็นกรรมกรในกิจการเหมืองแร่, ป่าไม้) และเคยเป็นสมาชิกของพรรคก๊กมินตั๋งมาก่อน แต่ต่อมาภายหลังได้หันไปฝักใฝ่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์อีกส่วนหนึ่งได้แก่ชาวจีนที่เป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งได้หลบหนีการกวาดล้างคอมมิวนิสต์ครั้งใหญ่บนผืนแผ่นดินใหญ่จีน เมื่อ พ.ศ. 2470 จึงได้ไปตั้งรกรากในมาลาชา (และประเทศอื่นๆ ในเอเชียอาคเนย์) และต่อมาก็ได้ร่วมมือกันจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งมาลาชาขึ้นในที่สุด⁽³⁾ พรรคคอมมิวนิสต์มาลาชามีประวัติความเป็นมาในการต่อสู้กับรัฐบาลมาลาชา (มาเลเซียในปัจจุบัน) พอสรุปได้ดังนี้

- ปี 2469 จัดตั้งองค์กรขึ้นชื่อ "สหพันธ์กรรมกรทั่วไปมาลาชา" (Nanyang General Labour Union - NGLU)

- ปี 2470 จัดตั้ง "พรรคคอมมิวนิสต์มาลาชาแห่งมาลาชา" (Nanyang Communist Party of Malayan - NCPM)

- ปี 2473 ยุบสององค์กรข้างต้น แล้วจัดตั้งองค์กรใหม่ขึ้นชื่อว่า "พรรคคอมมิวนิสต์แห่งมาลาชา" (Malayan Communist Party - MCP)

- ปี 2485 จัดตั้งขบวนการหนึ่งเพื่อปฏิบัติการกองโจรต่อสู้ญี่ปุ่นในมาลาชา เมื่อตอนสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเรียกชื่อว่า "กองทัพประชาชนมาลาชาต่อต้านญี่ปุ่น" (Malayan People Anti-Japanese Army - MPAJA)

- ปี 2491 จัดตั้งกองทัพต่อสู้ด้วยอาวุธกับอังกฤษในมาลาชา ภายหลังญี่ปุ่นพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 เรียกว่า "กองทัพประชาชนมาลาชาต่อต้านจักรวรรดิอังกฤษ" (Malayan People Anti-British Army)

- ปี 2492 ยุบเลิกการเรียกชื่อกองทัพของตนจากกองทัพประชาชนมาลาชาต่อต้านจักรวรรดิอังกฤษมาเป็นชื่อใหม่ว่า "กองทัพปลดแอกแห่งชาติมาลาชา" (Malayan Races' Liberation Army - MRLA) ทำการต่อสู้กับรัฐบาลมาลาชาในขณะนั้น

- ปี 2498 เริ่มพ่ายแพ้แก่รัฐบาลมาลาชา มีการเปิดเจรจาสันติภาพที่เมืองบาลิง แต่กัสม์เหลว⁽⁴⁾

- ปี 2500 เปลี่ยนชื่อพรรคจาก (Malayan Communist Party MCP. มาเป็น (Communist Party of Malayan CPM.) ซึ่งมีมุซา บินอาหมัด⁽⁵⁾ เป็นประธานพรรค และมีจิมปีง เป็นเลขาธิการพรรค

- ปี 2503 รัฐบาลมาเลเซียประกาศยกเลิกภาวะฉุกเฉิน ถือว่าเป็นกาฉีสิ้นสุดสงคราม 12 ปีในมาลาชากับโจรจีนคอมมิวนิสต์

จคม.กับประเทศไทย

ภายหลังจากที่ญี่ปุ่นได้พ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว กองกำลังประชาชนมาลาชาต่อต้านญี่ปุ่น (The Malayan People Anti-Japanese Army) ก็ได้สลายตัว สมาชิกได้ออกจากป่าเพื่อกลับมาประกอบสัมมาอาชีพตามเดิม และสมาชิกส่วนหนึ่งได้ยอมรับการกลับมาปกครองมาลาชาของ

อังกฤษอีกครั้งหนึ่ง สมาชิกส่วนนี้เป็นที่รู้จักกันในนามของพวก "อินทขาว" และเป็นพวกที่ยอมส่งมอบอาวุธให้กับทางการและกลับไปใช้ชีวิตดั้งเดิม แต่สมาชิกของกองกำลังอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนามของพวก "อินทแดง" ยังมีท่าทีลังเลและไม่ยอมส่งมอบอาวุธคืนให้ แต่กลับนำไปซุกซ่อนไว้ในป่า สมาชิกส่วนนี้เองที่มีความคิดเห็นคัดค้านการกลับมาปกครองมาลายาของอังกฤษอีกครั้งหนึ่ง แต่ต้องการให้มาลายามีเอกราช จัดการปกครองตนเอง เมื่อไม่ประสบผลสำเร็จ ตามที่คาดคิดไว้ สมาชิกส่วนหนึ่งจึงหันเข้าป่าตามเดิม และกลายเป็นกองกำลังสำคัญของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งมาลายา⁽⁶⁾ ดำเนินการสู้รบกับอังกฤษและมาลายาตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2491 จนถึง 30 กรกฎาคม 2503 เรียกกันว่าเป็นสงคราม 12 ปี ในมาลายา ซึ่งในขณะต่อสู้นั้น จคม. ได้แบ่งกำลังออกเป็น 8 กรม และในช่วงปี 2496-2497 รัฐบาลมาลายาภายใต้การช่วยเหลือของอังกฤษ เริ่มรุกตอบโต้จน จคม.เริ่มพ่ายแพ้ต้องทยอยส่งกำลังส่วนหนึ่งข้ามพรมแดนเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งในการเข้ามาครั้งนั้น พรรคคอมมิวนิสต์แห่งมาลายา (พคม.) ได้ติดต่อกองกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) เกี่ยวกับพื้นที่ปฏิบัติการ ซึ่งทาง พคท.ได้อนุญาตให้ จคม.ใช้พื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทยเป็นที่หลบซ่อนเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกพลพรรคของ พคท. ดังนั้นในปี พ.ศ. 2502 พคม.ก็ได้ดำเนินการปรับและจัดกำลังใหม่ของตนบริเวณพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย โดยให้ จคม.มีฐานที่มั่น ดังนี้

- กรมที่ 8 ตั้งฐานที่มั่นอยู่ที่ อ.สะเตาะ จ.สงขลา
- กรมที่ 10 ตั้งฐานที่มั่นอยู่ที่ อ.แฉ่ง จ.นราธิวาส
- กรมที่ 12 ตั้งฐานที่มั่นอยู่ที่ อ.เบตง จ.ยะลา⁽⁷⁾

แม้ว่า จคม.จะหลบซ่อนอยู่ตามชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงค้นหาโอกาสเหมาะสมที่จะปฏิบัติการทางอาวุธกับมาเลเซียอยู่ต่อไป ประกอบกับไทยและมาเลเซียก็เป็นเพื่อนบ้านที่ดีกันมาโดยตลอด และทั้งสอง



จคม. กับการปฏิบัติการของ ทหารมาเลเซียในแดนไทย



ประเทศนี้ก็มิมีนโยบายที่เหมือนกันอยู่ในการต่อต้านและปราบปรามเพื่อเอาชนะการก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ ดังนั้นจึงเป็นพลังผลักดันให้มีการร่วมมือกันขึ้นในการปราบปรามโจรจีนคอมมิวนิสต์(จคม.) ที่ปฏิบัติการอยู่ตามพรมแดนของทั้งสองประเทศ

ปฏิบัติการร่วมทางทหาร : การเข้ามาปฏิบัติการของทหารมาเลเซีย

ปฏิบัติการร่วมทางทหารระหว่างไทย-มาเลเซีย ภายหลังไทยปฏิรูปการปกครองในปี 2519 แล้วนั้น ซึ่งถือเป็นยุคปัจจุบันของความร่วมมือทางทหารมีดังนี้

ในสมัยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี มีการร่วมปฏิบัติการ 4 ครั้ง คือ

1. แผนดาวใหญ่มูสนาห์ 1 เริ่มกลางเดือนมกราคม ถึง 5 กุมภาพันธ์ 2520 เป็นปฏิบัติการในแถบอำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
2. แผนดาวใหญ่มูสนาห์ 2 เริ่ม 15 มีนาคม ถึง 20 เมษายน 2520 เป็นปฏิบัติการในแถบอำเภอสะเตาะ อำเภอนาทวี จ.สงขลา และอำเภอเบตง
3. แผนซาฮาย่า เบน่า 1 (แสงอาทิตย์สูเบตง) เริ่มวันที่ 4 กรกฎาคม ถึง 10 สิงหาคม 2520 เป็นเวลา 31 วัน เป็นปฏิบัติการในแถบอำเภอเบตง จ.ยะลาและอำเภอแฉ่ง จ.นราธิวาส
4. แผนซาฮาย่า เบน่า 2 (แสงอาทิตย์สูเบตง) เริ่ม 7 กรกฎาคม ถึง 28 กรกฎาคม 2520 ในแถบอำเภอแฉ่ง จ.นราธิวาส

ในสมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีปฏิบัติการร่วม คือ

1. แผนดรายรัน ใช้เวลา 1 สัปดาห์ในเดือนมกราคม 2521 โดยมุ่งพัฒนามาตรฐานของกระบวนการปฏิบัติการสำหรับกองทัพทั้งสองประเทศในการติดต่อประสานงานร่วม ทั้งการสื่อสารการใช้ภาษา
2. แผนซาลามัตติ-สวัสตี 1 เริ่ม 24 เมษายน 2521 เป็นเวลา 3 เดือน เป็นปฏิบัติการในเขตอำเภอเบตง ถึงอำเภอธารโต และอำเภอบันนังสตา จ.ยะลา
3. แผนซาลามัตติ-สวัสตี 2 เริ่มเดือนพฤษภาคม 2521

4. ยุทธการ 792 อัลฟา เริ่มต้นที่ 4 กุมภาพันธ์ 2522 โดยมุ่งหมายลบล้างโจรจีนคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 8 ที่เขาน้ำค้าง ตำบลสำนักแก้ว อำเภอเวียงจันทน์ จ.สงขลา คำว่า "อัลฟา" หมายถึงการทำไต่ร็ค คือ ทิ้งระเบิดนำก่อน แล้วใช้กองทหารหน่วยย่อยที่ส่งเข้าไปล่วงหน้า สกัดเส้นทางที่คาดหมายว่าโจรจีนคอมมิวนิสต์จะหลบหนี⁽⁶⁾

อันที่จริงแล้ว การเข้ามาปฏิบัติการปราบโจรจีนคอมมิวนิสต์ของทหารมาเลเซียนั้น ครั้งนี้มีใช้ครั้งแรก เพียงแต่ว่าการเข้ามาปฏิบัติการในครั้งนี้ได้รับความสนใจ เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์และผลกระทบต่อประชาชนอย่างกว้างขวาง จึงเป็นที่ใหญ่โตขึ้นมา สำหรับการเข้ามาปราบโจรจีนคอมมิวนิสต์เป็นครั้งแรกของทหารมาเลเซียนั้น เข้าในปี พ.ศ. 2492 สมัยที่อังกฤษยังคงปกครองมาเลเซียอยู่ ซึ่งในสมัยนั้นไทยมี จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีการยินยอมให้ทางมาเลเซียได้ติดตามพวกโจรจีนคอมมิวนิสต์เข้าไปในเขตแดนไทยได้ลึก 3 ไมล์⁽⁹⁾ และหลังจากนั้นมีการตกลงร่วมกันอีกหลายครั้ง และกองกำลังของมาเลเซียก็เข้ามาปฏิบัติการอยู่โดยตลอดเพียงว่าทางฝ่ายทหารมักจะถูกปิดเป็นความลับอยู่โดยตลอดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพราะข้ออ้างเกี่ยวกับเรื่องอำนาจอธิปไตยที่ไม่สามารถเปิดเผยออกมาได้ สัญญาร่วมกันที่สำคัญ ๆ หลังจากการเข้ามาปฏิบัติการครั้งแรกของกองกำลังฝ่ายมาเลเซียแล้วก็มีการกระทำกันอีกครั้ง คือ ข้อตกลงร่วมกันเมื่อ 13 มีนาคม 2508 ยุติการร่วมฉบับปี 2513 และปัจจุบันที่ใช้กันอยู่ขณะนี้ ข้อตกลงชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย 4 มีนาคม 2520

ทัศนคติของประชาชนต่อการเข้ามาปฏิบัติการของทหารมาเลเซีย
ก่อนที่จะทราบถึงทัศนคติของประชาชนต่อการกระทำนี้ ใครที่จะขอทำความเข้าใจกับผู้อ่านก่อนการทำความเข้าใจหรือข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติการร่วมทางทหารกับมาเลเซีย นับตั้งแต่ยุครัฐบาลธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นต้นมานั้น รัฐบาลได้ไปโดยพลการ โดยที่ไม่ได้แจ้งให้รัฐสภาทราบแต่ผู้ใด เป็นความริเริ่มและลงมือของรัฐบาลแต่ผู้ใด รัฐสภาหรือใคร ๆ ไม่ได้ร่วมตกลงใจกับรัฐ-

บาลด้วย ซึ่งเท่ากับว่าไม่ได้บอกกล่าวให้ประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นเจ้าของประเทศได้ทราบ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ในการร่วมกันปราบปรามโจรจีนคอมมิวนิสต์ระหว่างไทยและมาเลเซียครั้งนี้ประชาชนไทยในพื้นที่ปฏิบัติการ ไม่ได้มีส่วนร่วมและรู้เห็นด้วยเลย ส่วนใหญ่จะมาทราบเอาเมื่อมีกองกำลังทหารเข้าไปปฏิบัติการแล้ว ประกอบกับพื้นที่เป้าหมายในทางยุทธศาสตร์อยู่ในเขตแดนของไทยทั้งสิ้น ดังนั้นเมื่อเวลาปฏิบัติการร่วมกันแล้วปรากฏว่ากองกำลังของฝ่ายไทย แทบจะไม่ได้เข้าไปปฏิบัติการในเขตของมาเลเซีย มีแต่ฝ่ายมาเลเซียเท่านั้นที่เข้ามาในเขตแดนไทย ด้วยเหตุนี้เองผลกระทบจึงเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ปฏิบัติการร่วม ซึ่งทางรัฐบาลทั้งสองฝ่ายถือว่าเป็นพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตอิทธิพลของ จคม. คือ ตั้งแต่กิ่งอำเภอสุคีริน อ.แว้ง อ.ระแงะ กิ่ง อ.ศรีสาคร อ.เรือเสาะ ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดนราธิวาส อ.เบตง อ.บันนังสตา กิ่ง อ.ธารโต อ.ยะหา ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดยะลา, อ.สะบ้าย้อย อ.นาทวี และ อ.สะเดา ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดสงขลา นั้น สามารถแยกออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน
 2. กลุ่มคนไทยมุสลิม
 3. กลุ่มคนไทยพุทธ
- กลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 2 จัดว่าเป็นกลุ่มใหญ่ที่กระจัดกระจายกันอยู่โดยทั่วไปในพื้นที่ ส่วนกลุ่ม

ที่ 3 นั้น มีจำนวนไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับสองกลุ่มแรก และลักษณะของกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic Group) ของทั้ง 3 กลุ่มนี้ จะเป็นตัวแปรสำคัญที่ก่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นกลุ่มเขา (Out Group) และกลุ่มเรา (In group) ขึ้นมา แล้วกลายเป็นทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะคนไทยเชื้อสายจีนกับคนไทยมุสลิม จะมีความเห็นแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงในการเข้ามาปฏิบัติการของทหารมาเลเซียในการปราบ จคม.ร่วมกับไทย กล่าวคือ ในขณะที่ส่วนใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีน ไม่เห็นด้วย แต่คนไทยมุสลิมส่วนใหญ่จะเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนคนไทยพุทธนั้น ความคิดเห็นจะแตกต่างกันอยู่ 2 กลุ่มคือ คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) เข้าไปมีอิทธิพลแทรกซ้อนกับจคม.ด้วยแล้ว จะมีความเห็นเหมือนกับกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนคือ ไม่เห็นด้วยกับการเข้ามาปฏิบัติการของทหารมาเลเซีย แต่ถ้าเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่นอกเขตอิทธิพลของ ขจก.แล้ว จะมีความเห็นเหมือนกับกลุ่มชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ จากสภาพดังกล่าวนี้ ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ซึ่งมีผลกระทบมาจนถึงทุกวันนี้

(ผู้สนใจในปัญหาดังกล่าวโปรดศึกษารายละเอียดการวิเคราะห์ ในงานวิจัยเรื่อง "ความร่วมมือระหว่างไทยและมาเลเซียในการปราบปรามกองกำลังที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลไทยและมาเลเซีย" ทูลสนับสนุนโดยสถาบันเอเชีย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกำหนดแล้วเสร็จ ภายในเดือนธันวาคม 2524 นี้)

เชิงอรรถ

1. อาทิตย์, 3 ม.ค. 2521, หน้า 29
2. นันทวัฒน์ สามารถ, พรรคคอมมิวนิสต์มาเลย์ : ศึกษาความล้มเหลวในการปฏิบัติ วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522, หน้า 1
3. กุลชน ธนาพงศธร, "พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย : บทบาทและผลกระทบทางการเมืองต่อมาเลเซีย", รัฐศาสตร์สาร, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มีนาคม 2521 หน้า 2-3
4. สรุปจาก สมศักดิ์ อภิจักรี, พ.ศ.ท., ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ขจก. และ จคม. (ยะลา : กองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลา, 2523), หน้า 47-52
5. ตอนหลังเข้ามาขอตัวต่อทางกรมมาเลเซีย เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2523 หลังจากที่ถูกขังอยู่ในจีน 25 ปี
6. กุลชน ธนาพงศธร, อ้างแล้ว, หน้า 4-5
7. สมศักดิ์ อภิจักรี, พ.ศ.ท., อ้างแล้ว, หน้า 53
8. ประสิทธิ์ รุ่งเรืองรัตนกุล, ภาควิชาภาษาไทยและภาษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกาย, 2523), หน้า 114-115
9. พัน วิรัตน์แก้ว, นาวาเอก, คนไทยกับสงคราม (กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณการพิมพ์, 2524), หน้า 422